

INFOXES

PUBLICACIÓ ESPECIAL DE LA XARXA D'ECONOMIA SOLIDÀRIA

Pepe Serra

20 anys de la XES
i 10 anys de Pam a Pam

Un moment de la primera Fira d'Economia Solidària de Catalunya (Arxiu)

La XES: al capdavant del moviment de l'economia solidària a Catalunya

La Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya (XES) és una associació amb més de 500 sòcies que formen part del moviment de l'economia solidària del territori. Enguany fa 20 anys que la XES es va posar en marxa per impulsar l'alternativa econòmica i social a un sistema hegemònic, el capitalista, que s'ha demostrat injust, desigual, antidemocràtic i perjudicial per a les persones i el medi ambient.

L'economia social i solidària no és més que una manera de fer (consumir, vendre, emprendre, educar, treballar, menjar, viure...) que posa a les persones al centre i funciona sota criteris com el benestar col·lectiu, la cura pel medi ambient, la democràcia econòmica, la igualtat i la solidaritat.

Per promoure aquesta manera de fer, la XES compta amb eines com el Pam a Pam, el mapa de l'economia

solidària a Catalunya on es poden trobar més de 1.500 opcions per fer consum conscient; la Fira de l'Economia Solidària de Catalunya; el Balanç Social, un sistema auditor dels criteris de l'economia solidària a les empreses; el Protocol Antiassetjaments, d'obligat compliment per a totes les sòcies de la XES; el Fòrum per a la Transició Ecosocial, entre moltes altres eines i publicacions que tenen l'objectiu de fomentar l'economia solidària per assolir el canvi econòmic i social que necessitem.

Des de la XES i des del moviment de l'economia solidària sabem que existeix una alternativa realista i necessària al capitalisme i que és per a totes les persones. Ho sabem perquè ja està funcionant: està als carrers, a les botigues, a les empreses, a les escoles i a les llars.

20 anys de la XES, una organització determinant en la construcció de l'economia social i solidària a Catalunya

A les fundadores de la XES els agrada explicar que la XES té un origen tropical, i aquesta frase amb sensació de brisa i aroma de fruita, es deu al fet que la XES neix el 2003 arran del Fòrum Social Mundial de Porto Alegre. Així que estem d'aniversari! Vint anys durant els quals la XES ha crescut de la mà del moviment de l'economia social i solidària (ESS) a Catalunya.

L'ESS és, avui i aleshores, un concepte teòric, un àmbit socioeconòmic en construcció, un moviment social i un subjecte polític incipient. La XES ha estat determinant en l'avenç cap a uns objectius estratègics que avui ens permeten parlar en aquests termes de l'ESS a Catalunya.

La XES no hauria estat possible sense l'existència d'un procés acumulatiu, anterior al seu naixement, que ha estat fonamental per començar a construir l'ecosistema divers que avui ja fa possible l'existència i l'avenç de l'ESS. Un ecosistema nascut per al desenvolupament d'uns vincles entre persones i projectes basats en el reconeixement, el respecte a la diversitat i la confiança mútua.

En aquest procés de sedimentació previ, ens agradaria destacar:

Trobades com les Jornades d'Autogestió Cooperativa del 1993, 1995 i 1997, on comencen a coincidir experiències cooperatives que es volen alternatives –cooperativisme autogestionari–, com Trèvol, Arç, etc.

La fusió, el 1999, de les dues federacions de cooperatives de treball associat (les anteriors FCTAC i FACCTA), ja que va ser a partir de la FCTC fusionada, de la seva presència al Fòrum Social Mundial el 2001 i el 2003, i de la seva participació activa en la fundació de la Xarxa Global de Socioeconòmica Solidària des d'on el 2003 s'impulsà el naixement de la XES, Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya.

Publicacions com el llibre *La dimensió cooperativa, economia social i empresa al segle XXI* (2001, Jordi Garcia Jané, Jordi Via Llop i Lluís Maria Xirri-nacs Damians), la revista *Illacrua, actualitat i alternatives* (nascuda el 1992 impulsada pel nucli fundador de l'actual cooperativa l'Apòstrof) o *Nexe*, ►

→ Fundació de la Xarxa Global de Socioeconomia Solidària, que impulsarà el naixement de la XES

→ 1r Baròmetre de les Finances Ètiques de FETS
→ 1r decàleg de principis de l'ESS

→ 2n decàleg de principis de l'ESS

→ 1a Fira de l'Economia Solidària a Catalunya (FESC)
→ Neix l'Ecosol
→ La XES s'incorpora a La Festa del Comerç Just i la Banca Ètica

2003 — 2007 — 2008 — 2009 — 2010 — 2011 — 2012

→ Creació del Balanç Social

→ Primeres publicacions

→ Congrés fundacional Ripess Europa a Barcelona

► *quaderns d'autogestió i economia cooperativa* (des de 1997 a proposta d'Arç) comencen a incorporar articles sobre la dimensió transformadora del cooperativisme i sobre experiències alternatives concretes (grups de consum agroecològic, comerç just, banca ètica...), així com a proposar una estratègia basada en la construcció del mercat social i en l'impuls de l'economia social i solidària com a subjecte polític.

Amb la XES consolidada, convé referir-se:

- A efectes de construcció de relat i propostes de desplegament estratègic, és important la col·laboració de la XES amb l'ària Editorial per a l'edició de llibres sobre l'economia solidària, amb més de trenta títols publicats, així com la col·lecció divulgativa *Eines* fruit de la col·laboració entre la XES i Pollen Edicions on s'incorpora al relat de l'ESS l'aportació de l'economia feminista, de l'economia ecològica i la importància del món rural.
- Pel que fa al desplegament organitzatiu, és destacable l'inici d'un procés de territorialització el 2013, que dona els seus fruits amb la constitució de xarxes locals d'ESS a partir del 2016, i que actualment compta amb més d'una vintena de xarxes locals ESS, amb nodes d'articulació com la XES Barcelona.
- Amb relació a la millora de la visualització i el sentiment de pertinença a l'ESS cal remarcar la importància del Balanç Social (des de 2007), del Pam a Pam (des de 2013), de la FESC (des de 2012), de les fires locals (des de 2016), així com

l'inici i consolidació de propostes formatives com els diversos postgraus (des de 2016). Instruments endegats per la XES al servei del moviment que han permès apropar l'ESS a la ciutadania i estendre els seus valors.

A partir del 15M i del procés independentista s'accentuen les relacions i les dinàmiques que reconeixen les pràctiques i les potencialitats transformadores de l'ESS per part de determinats moviments socials i partits polítics, fet que ha contribuït a consolidar el paper d'incidència política de la XES, tant en la vessant reivindicativa com en la interlocució institucional.

La XES s'ha convertit en una organització referent clarament influent en l'elaboració de polítiques públiques, sobretot en programes municipalistes d'impuls i reforç de l'ESS, que en casos molt rellevants tenen o han tingut com a responsables polítics i tècnics institucionals a persones activistes membres de la XES. En aquest sentit, cal destacar les diferents propostes de mesures per impulsar l'ESS en l'àmbit local que s'han elaborat per a les eleccions municipals celebrades des de 2015, la primera proposta de Llei de l'ESS per a Catalunya que va elaborar la XES el 2014, el Pla d'acció de l'ESS enfront de la crisi del covid-19, les mesures per a la democràcia econòmica i la transició ecosocial o la participació activa en l'estratègia #ESSBCN2030.

També han estat nombroses les campanyes que ha llançat la XES amb una mirada crítica i amb voluntat de millorar les pràctiques del moviment, com "Reunions roDONES" promoguda per la comissió d'Economies Feministes, "No

→ Adhesió al Pam a Pam i ampliació a Catalunya
→ Creació comissió d'Economies Feministes
→ La XES elabora la 1a Proposta llei ESS de Catalunya
→ Primera Fira d'Economia Feminista
→ Socis fundadors Som Connexió

→ 1a Xescotada de la XES
→ 'Cap a la democràcia econòmica municipal. 14 mesures per impulsar l'economia social i solidària a nivell local'
→ Creació 1a xarxa local XES a Terrassa
→ 1r Informe Mercat Social Català

→ Creació Xarxa d'Espais Comunitaris (XEC)
→ Es constitueixen les xarxes locals XES: Baix Llobregat, Barcelonès Nord, Sabadell, Sant Andreu, Sant Cugat, Sants i Mataró.

2013

→ Comença l'estratègia territorial de la XES
→ Viatge delegació XES a FSM Tunísia
→ Inici col·laboració Festival Esperanzah

2014

→ Co-organitzadores FSCAT
→ Participació al Parlament Ciutadà
→ Co-organització Jornades Barris Cooperatius /Ciutat Comuna

2015

→ 1r Congrés ComunESS (Comunicació i ESS)
→ Nou model organitzatiu: neix la comissió de Facilitació i Cures

2016

→ 1a Escola d'Estiu XES a El Prat
→ 1a edició Postgrau d'ESS XES

siguis GAFAM" dissenyada per la comissió Procomuns, o "Futurs Impossibles" co-gestionada entre la comissió d'Ecologia i la d'Incidència política, per posar alguns exemples.

El camí i les noves propostes continuen: des del 2021 la XES ha engegat un procés de reflexió estratègica per acordar col·lectivament quines són les prioritats on ens focalitzem els més de quaranta espais actius que constitueixen la XES (comissions, sectorials, xarxes locals i grups de treball). Aquest procés participatiu ha anat construint un pla estratègic 2023-2026 al voltant de tres eixos estratègics –la transició ecosocial, la construcció de mercat social i l'enfortiment comunitari– dels que deriven vint objectius estratègics, estructurats en sis estratègies de desplegament (articulació territorial i sectorial, foment de la intercooperació i creació de referents estratègics d'ESS, incidència política, comunicació amplificadora, creació de coneixement a través de la pràctica i esfera interna).

La línia del temps que acompanya aquestes pàgines ens mostra com la XES ha crescut a molts nivells, així com ho ha fet l'ESS a tota Catalunya, consolidant un teixit empresarial i comunitari de transformació estructural del model socioeconòmic. Volem celebrar amb totes vosaltres els èxits, els aprenentatges i també els reptes que tenim, i per això us esperem a la Festa dels 20 anys de la XES (i 10 de Pam a Pam) el pròxim divendres 20 d'octubre a les 19 h a la Fabra i Coats de Sant Andreu (Barcelona). ●

Jordi Via i Anna Fernández

→ II Escola d'Estiu al Prat amb Fundació Esperanzah

→ Neix AESCAT i la XES hi ingressa

→ 1r llibre de la nova col·lecció de llibres 'Eines' amb Pollen Edicions, 'Esmolem les eines'

→ Adhesió a la campanya 'No callarem'

→ Document 'Trenca dependències, passa't a l'ESS'

→ Campanya 'Reunions roDONES'

→ Comissió Procomuns

→ Presentació del llibre 'L'economia solidària en 100 paraules', de Jodi Garcia

2017

2018

→ Neix Postgrau ESS a la UAB

→ Campanya L'#ESSesQueda

→ Comissió d'Ecologia

→ Jornades d'Economia Socioambiental i Solidària, impulsem la transició ecològica des de l'ESS

Taller de la XES a la Casa de la Solidaritat de Barcelona el juny de 2010 (XES)

Pam a Pam: 10 anys i 1.500 propostes per fer consum transformador

Durant una dècada, Pam a Pam ha entrevistat iniciatives de l'economia social i solidària arreu de Catalunya per mostrar-les a la seva pàgina web. El resultat és un mapa útil per a les decisions de consum quotidianes amb valors de justícia social i sostenibilitat ambiental. Hi ha serveis i productes com l'alimentació, el tèxtil, l'oci, el turisme, la restauració o els subministraments, entre d'altres.

Al web de Pam a Pam hi ha un directori amb més de 1.500 llocs on obtenir productes i serveis per a un consum més conscient. Són tots projectes que han passat un sistema d'avaluació sobre la pràctica d'una economia transformadora: l'economia social i solidària (ESS). Estan compromesos amb l'entorn des d'una perspectiva feminista i amb criteris d'horitzontalitat, cooperació i sostenibilitat ambiental.

El web es relança coincidint amb l'aniversari i els 1.500 punts. És un directori d'opcions per fer un consum transformador i responsable, però també per buscar aliances per a la intercooperació entre entitats o empreses.

S'hi poden trobar llocs on comprar aliments, roba, joguines, artesanía, restauració o allotja-

ments de tota mena. També hi ha opcions per contractar serveis de comunicació, càterings, gestoria, neteja o salut mental. Entre els més de 1.500 punts s'hi troben impremtes, estudis d'arquitectura, serveis jurídics i laborals o entitats de finances ètiques. Però també hi ha iniciatives comunitàries, com poden ser els casals i ateneus, els horts comunitaris, els grups de consum agroecològic o altres projectes autogestionats.

Activisme econòmic i escola d'economia social i solidària

Pam a Pam no existiria sense la seva comunitat. En aquests 10 anys, més de 180 persones hi han participat de forma activista entrevistant i pujant punts al mapa, i prop de 1.500 persones s'han format en economia social i solidària amb les formacions ofertes des de Pam a Pam.

El projecte va néixer el 2013 a Setem i actualment el gestiona la Xarxa d'Economia Solidària (XES). Són moltes les persones que hi han passat, que n'han estat part d'alguna manera. Amb totes elles volem celebrar els 10 anys durant el Fòrum FESC, el 21 d'octubre a la Fabra i Coats. Us hi esperem! ●

- Neix La Coordi
- Campanya 'Vetllem per la qualitat democràtica a les nostres organitzacions'
- 15 mesures cap a l'Economia Social i Solidària als municipis

- Neix EduCoop
- Fòrum Social Mundial de les economies transformadores a Barcelona
- Campanya abastiment agroecològic durant confinament
- Creació fons contingència de l'ESS: fons cooperatiu per a l'emergència social i sanitària
- Pla de Xoc Social: mesures d'emergència

2019

- Sectorial d'Habitatge Cooperatiu i Transformador
- 1a Fira Migrat i Diversa de l'ESS
- 1r FESS Rural
- Campanya 'No siguis GAFAM'

2020

- Pla d'acció de l'ESS: mesures per a administracions públiques
- 11 mesures per a la democràcia econòmica i la transició ecosocial
- Informe sobre l'impacte de la covid-19 a l'ESS
- Neix PlataformESS
- Estratègia #ESSBCN2030
- 1.000 punts a Pam a Pam

Activistes de Pam a Pam entrevistant iniciatives per publicar al mapa durant la FESC. (XES)

1.520 punts publicats

1.928 entrevistes fetes

175.000 visitants al web

1 qüestionari de 15 criteris i 75 indicadors

80 formacions d'ESS

1.440 persones formades

181 activistes

30 rutes d'ESS

24 mapes incrustats o agermanats

32 informes publicats

Font: Informe "Pam a Pam, 10 anys punxant el capitalisme i construint alternatives" (XES, 2023)

- Nou model organitzatiu a la XES
- Fòrum Habitatge Cooperatiu
- Presentació XES Barcelona
- Campanya 'Futurs Impossibles'

2021

2022

2023

- Activació Protocol Antiassetjaments
- Comissió Diversitat Funcional
- Campanya 'Prescrivim Cura Digna'
- Neix el Balanç Comunitari

- S'aprova Pla Estratègic 2023-2026
- Fòrum Transició Ecosocial
- Constitució Assemblea Catalana per a la Transició Ecosocial
- La FESC es transforma: 1r Fòrum

*Participants en
la sessió
d'intercooperació
de la FESC'22. (XES)*

La FESC es transforma per arribar més lluny!

La Fira de l'Economia Solidària de Catalunya (FESC) vol ser la mostra de l'existència d'una alternativa real al capitalisme, que ja està en marxa i és accessible per a tothom, donant respostes concretes a les necessitats de qui desitja viure i consumir de manera responsable. Alhora, vol continuar sent l'espai de trobada de persones i entitats de l'economia solidària: un entorn de debat, intercooperació, relacions i formació. Responent a aquest objectiu dual, la nova FESC es desdobra en dos esdeveniments diferents en ubicació i temps: el Festival i el Fòrum de l'Economia Solidària de Catalunya.

El Fòrum de l'Economia Solidària: la FESC per a les persones i les organitzacions de l'economia social i solidària

Amb el propòsit de perviure com a

punt de trobada anual de l'economia social i solidària a Catalunya, el Fòrum FESC serà l'espai de formació, debat i treball per a les persones i entitats de l'ESS. Se celebra enguany, el divendres 20 i dissabte 21 d'octubre al recinte històric de la FESC, la Fabra i Coats de Sant Andreu.

El Festival de l'Economia Solidària: la FESC per a la ciutadania

El Festival FESC donarà respostes, d'una manera lúdica i atractiva, a les necessitats quotidianes de la gent dins l'economia social i solidària. Un entorn de festa per gaudir i aprendre què és l'ESS i com se'n pot gaudir i participar com a persona activa i consumidora. Podreu saber-ne més en la presentació que es farà durant el Fòrum FESC d'enguany. Se celebrarà per primer cop en l'edició del 2024.

I Fòrum de l'Economia

Solidària

de Catalunya

Divendres 20 i dissabte 21 d'octubre celebrarem el Fòrum de l'Economia Solidària de Catalunya al recinte de la Fabra i Coats de Barcelona. Enguany estrenem aquest nou format de trobada, que juntament amb el Festival que se celebrarà el 2024, conformen el nou model de FESC.

Aquest Fòrum s'adreça a totes les entitats i persones vinculades a l'ESS, amb la intenció de generar un espai de trobada per enfortir el moviment, abordar qüestions estratègiques i debats i reforçar els vincles i coneixença de totes les que hi formem part. És per això que l'esdeveniment s'articula al voltant de les següents accions:

1) Generar espais de coneixença i inter-cooperació entre entitats i projectes, i també amb administracions públiques. Dins d'aquests objectius s'emmarquen la Jornada de Polítiques Públiques i les Cites ESS.

Jornada de Polítiques Públiques

Celebrem la 3a edició d'aquestes trobades coorganitzades amb la XMESS, entre administracions públiques i entitats, per tal d'afavorir futures contractacions de serveis.

Cites ESS

Les entitats inscrites disposaran d'un espai de taules en franges de 15 minuts per a fer presentacions en format íntim i proper a qui s'acosti. Es farà públic un programa amb l'horari detallat de les diferents cites per a les persones interessades a assistir-hi.

2) Generar espais de debat per afrontar temes transversals que afecten l'ESS. S'han programat 6 taules rodones per dissabte.

Taules rodones

- El creixement de les iniciatives de l'ESS. A mesura que creixem com a iniciatives de l'ESS ens trobem amb nous reptes per mantenir els valors i l'essència inicials: governança, presa de decisions, canvis en la cultura organitzativa, etc. Quines estratègies duem a terme per adaptar les nostres estructures i funcionaments al creixement que patim com a entitats? Compartirem experiències viscudes i el que ha suposat en termes de millores però també de pèrdues.
- Pensar en gran la Transició Ecosocial: com passar d'allò micro a allò macro. En aquesta taula volem establir un diàleg entre diferents propostes polítiques i econòmiques que aborden la crisi ecosocial des d'una perspectiva macroeconòmica: Economia del Benestar, Economia del Donut, Decreixement i Green New Deal. L'Economia Social i Solidària la conformen milers d'iniciatives, que treballen a una escala micro i van construint mercats socials de baix a dalt, però sovint falta una mirada més enllà, cap a l'escala macroeconòmica, que permeti vincular totes aquestes iniciatives a un projecte més ampli per a l'assoliment d'una societat postcapitalista i postcreixentista. Què podem aprendre d'aquestes propostes? Quines eines i propostes les singularitzen? Quina paper té l'ESS en aquestes propostes? ▶

- ▶
- Models de gestió i relació públic-cooperativa-comunitària. Enfront l'imperi publicoprivat que governa les nostres ciutats, en aquesta sessió volem aprofundir en una alternativa ja en marxa. L'objectiu és reflexionar sobre la pràctica públic-comunitària com un gir institucional que afavoreix la democratització de l'economia. El repte és desenvolupar economies plurals on col·laborin l'àmbit públic, el cooperativisme i les economies comunitàries.
- Crisi de participació? Massa sovint ens trobem amb assemblees mig buides, grups de treball i comissions que no s'omplen, actes deserts... Des de fa uns anys veiem com els espais i les iniciatives sociocomunitàries (associacions, activismes, xarxes de suport, cooperatives de consum, etc.) tenen una participació cada cop més baixa. Això té efectes especialment nocius en l'impacte social i el potencial transformador d'aquestes iniciatives. També se'n veu ressentida la seva qualitat democràtica, donada la reducció de la representativitat en la presa de decisions. Estem patint una crisi de participació? Quines en són les causes i les conseqüències? Reflexionem sobre la participació en els nostres espais de democràcia més directa.
- Grans reptes per arribar a nous públics. L'ESS enfrontem reptes importants en relació a la comunicació i la capacitat de convocatòria. Cercar noves estratègies per apropar-nos a la ciutadania pot passar per la necessitat d'adaptar els nostres continguts a un llenguatge senzill i proper per fer l'ESS més atractiva. Però també cal preguntar-nos si la dificultat rau en l'encaix de la nostra proposta en una societat majoritàriament individualista i hedonista.
- Mapa a una ESS culturalment més diversa i inclusiva. Tot i haver incorporat el discurs feminista, antiracista i decolonial, encara trobem majoritàriament persones blanques a les entitats i empreses de l'ESS. Reflexionarem sobre diferents estratègies per incorporar la diversitat d'origens, cultures i identitats als nostres projectes.

3) Celebrar i compartir els aniversaris de la XES i de Pam a Pam, i el nou model de FESC.

Celebració dels 20 anys de la XES i els 10 anys de Pam a Pam. Divendres al vespre celebrarem que la Xarxa d'Economia Solidària ja porta 20 anys de recorregut. Ho farem amb un sopar i jocs per recordar la seva fundació, el seu recorregut, i emplaçar-nos per a seguir celebrant molts anys més.

Presentació del Festival de l'Economia Solidària de Catalunya, que se celebrarà el 2024. Aprofitarem la presentació del futur esdeveniment per celebrar-ho amb un concert. ●

Taula rodona celebrada en la FESC'19 (XES)

Programació del Fòrum

	Divendres 20	Dissabte 21	
11.30 h	Jornada de Politiques Públiques	El creixement de les iniciatives de l'ESS	<u>10.30 h</u>
14.00 h		Grans reptes per arribar a la societat	<u>12.00 h</u>
16.00 h	Cites ESS	Transició ecosocial	<u>12.30 h</u>
19.00 h	Sessió d'intercooperació	Cites ESS	<u>14.00 h</u>
23.00 h	Celebració aniversari 20 anys de la XES i 10 anys de Pam a Pam	Festa presentació Festival FESC'24	<u>16.00 h</u> <u>17.30 h</u> <u>20.00 h</u> <u>23.00 h</u>
		Crisis de participació	<u>12.00 h</u>
		Cap a una ESS culturalment més diversa i inclusiva	<u>12.30 h</u>
		Models de gestió i relació públic-cooperativa-comunitària	<u>16.00 h</u> <u>17.30 h</u>
		Sessió de treball Festival FESC'24	<u>20.00 h</u>

*Celebració de la 1a
Assemblea a la Nau
Bòstik (arxiu)*

L'Assemblea Catalana per a la Transició Ecosocial

Davant la creixent crisi climàtica i ecològica i la inoperància de les institucions públiques per fer-hi front, aquest 6 de juliol va néixer l'Assemblea Catalana per a la Transició Ecosocial, un front comú de moviments, col·lectius, organitzacions i persones que compartim l'ambició i el desig d'empènyer una transició ecològica justa, democràtica i ecofeminista.

Aquest nou espai recull el dinamisme i acció des de la base dels moviments socials i l'estructura i mirada holística de l'organització política. El 6 de juliol, unes 200 persones, així com 160 col·lectius i moviments que hi eren representats, van debatre unes propostes inicials d'estructura i d'objectius de treball i, arran de l'alt nivell d'acceptació que van generar, van ser aprovades, en aquell moment, per àmplia majoria.

Els objectius acordats es fonamenten en la voluntat de ser una veu que incideixi políticament en la societat i aporti relats nous de la transició

ecosocial, desenvolupar un programa polític de transformació amb una mirada àmplia i plural, afavorir processos de transició en l'àmbit local disseminats per tot el territori català mitjançant la creació d'assemblees locals i ser un vector per a la coordinació estratègica de lluites i campanyes dels moviments.

A més, s'hauran d'incorporar moltes més mirades i propostes, entre les quals hi ha el fet de donar més importància a la mobilització als carrers, la preocupació per no cooptar ni anul·lar dinàmiques ja existents, buscar formes clares per a la creació d'assemblees locals on la gent es pugui sumar fàcilment, trobar un bon equilibri entre una estructura que sigui útil i funcional, mantenint la màxima horitzontalitat i transparència i que no reproduïx patrons tradicionals de centralisme urbà.

Una de les properes passes és fer un acte de presentació de l'Assemblea Catalana per a la Transició Ecosocial dirigit a l'esfera pública.

Moments de la primera Assemblea Catalana per la Transició Ecosocial del passat 6 de juliol (arxiu)

Una llavor que va germinar durant el Fòrum per a la Transició Ecosocial

La constitució de l'Assemblea és un punt d'inflexió d'un camí que ve de lluny. Els moviments ecologistes fa anys que estem treballant articulacions i confluències mitjançant les trobades de "Recuperem el futur", la construcció de la Xarxa per la Justícia Climàtica i altres accions. Va ser al Fòrum per la Transició Ecosocial, el passat mes de febrer, on més de 400 persones vam constatar i validar la necessitat de construir un front comú de col·lectius i organitzacions per a la transició ecosocial, que cristal·litzés en un nou espai polític.

Des del fòrum, som vàries les organitzacions que hem liderat aquest camí (*Xarxa d'Economia Solidària, Ecologistes en Acció, Xarxa per la Sobirania Energètica, Observatori DESC, Coordinadora de comerç just i finances ètiques, Entrepobles, Op-*

cions i Federació d'Associacions Veïnals de Barcelona), un camí que avui s'accelera i amplifica amb les organitzacions i persones adherides a la nova Assemblea Catalana per a la Transició Ecosocial, i amb aquelles que vindran. ●

Assemblea Catalana per a la Transició Ecosocial

Economies comunitàries:

transformant

la gestió pública

Les economies comunitàries estan emergint com una força transformadora en l'àmbit de l'economia social i solidària, un moviment que s'articula al voltant de dues dimensions: la socioempresarial i la sociocomunitària. Dins d'aquesta última dimensió, trobem les economies comunitàries, que es defineixen com a formes de cooperació socioeconòmica amb l'objectiu principal de millorar la societat i l'entorn, generant impactes socials positius.

Aquestes iniciatives es caracteritzen per tenir una organització democràtica de base assembleària o una forma jurídica d'associació o cooperativa de consum d'iniciativa social. Les economies comunitàries estan profundament enraonades en els seus entorns socials i busquen reforçar els vincles solidaris i de suport mutu així com generar impactes socials, culturals i ambientals positius en les seves comunitats.

Un element central en la gestió de les economies comunitàries és la participació activa de la comunitat. Aquest model es basa en el treball no remunerat i voluntari com a eix fonamental de la gestió col·lectiva. La comunitat no només exerceix un rol en la presa de decisions sinó que també contribueix a la creació i enfortiment de la xarxa veïnal mitjançant dinàmiques de suport mutu.

Aquesta gestió comunitària pot prendre diverses formes: projectes autònoms, gestió comunitària d'espais i recursos de titularitat privada o pública, cooperatives de consum, economies col·laboratives procomunes, empreses d'economia social i solidària amb un compromís comunitari, i més.

En alguns casos, aquesta gestió comunitària es produeix en col·laboració amb l'administració pública, creant un model de col·laboració públic-comunitària. Aquesta col·laboració implica la gestió comunitària de serveis o recursos de titularitat pública, amb la comunitat assumint un paper actiu en la governança i la gestió.

Malgrat els beneficis potencials d'aquesta pràctica, encara hi ha resistències i desafiaments. Algunes persones poden veure-la com una externalització de serveis públics, en lloc de reconèixer la legitimitat de la comunitat en la gestió dels recursos comuns.

Per consolidar la gestió comunitària, cal un canvi en la cultura política que reconegui la sobirania i la capacitat de les comunitats per gestionar el que és públic. Això implica superar la relació estat-mercat i fomentar una democràcia comunal més activa.

A més, és necessari desenvolupar un marc normatiu que reconegui la gestió comunitària i la legítimi. Això es pot aconseguir mitjançant la revisió de la legislació actual i la incorporació de principis de gestió comunitària.

En resum, les economies comunitàries tenen el potencial de transformar la gestió pública, involucrant activament la comunitat en la presa de decisions i la gestió de recursos. Però això requereix canvis culturals i normatius per reconèixer plenament el paper de les comunitats en la construcció d'una societat més inclusiva i participativa. ●

JORNADA DE CULTURA COMUNITÀRIA

Ds 4 de Novembre de 2023 | Can Carol (Bcn)

Matí:

Taules de debat sobre:

- > Diversitat en els projectes comunitaris
- > El fet cultural característic en la Cultura Comunitària
- > Programar cultura des de la comunitat

Vermut i dinar popular

Concert de sobretaula

xes

XEC

Xarxa
d'Espais
Comunitaris

Inscripcions: espaiscomunitaris@xes.cat

Publicació editada conjuntament per la Xarxa d'Economia Solidària (XES) i La Directa SCCL. Aquesta publicació s'ha enviat a impremta el 28 de setembre del 2023. Tirada: 4.000 exemplars

Directa

LA DIRECTA
www.directa.cat

Riera d'Escuder, 38,
nau 1, planta 1
08028 Sants (Barcelona)
Tel. 935 270 982
Mòbil: 661 493 117
directa@directa.cat

COORDINACIÓ:
Miriam Blázquez
i Antònia Montaner

EDICIÓ:
Carla Benito

CORRECCIÓ:
Aisha Seck

FOTOGRAFIA:
Victor Serri

MAQUETACIÓ:
Maria Conill

PORTADA:
Pepe Serra

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

